

"КОЗАЦЬКИЙ
КРАЙ" – НА
РАДІ ОТАМАНІВ
УКРАЇНИ

2

В ЧАСИ УНР
УМАНЬ БУЛА
РІВНОЮ
ЧЕРКАСАМ

5

ІВАН БОГУН:
КОЗАЦЬКИЙ
ПОЛКОВНИК
І ЛИЦАР
ВЗІРЦЕВИЙ

7

Козацькому роду нема перевідбу!

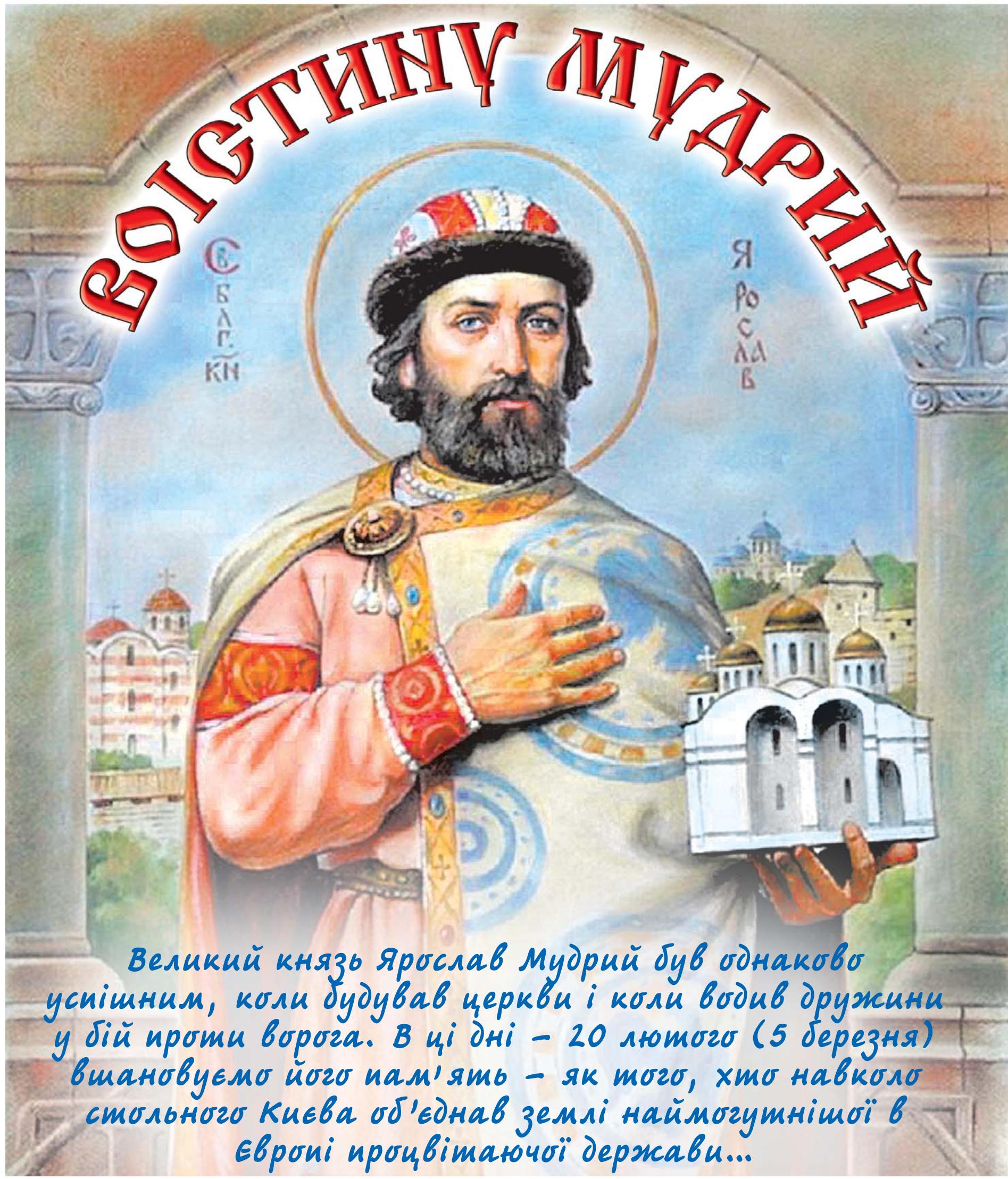
Козацький край

www.cossackland.org.ua

Ціна - 2 грн.

№4 (23)

21 лютого 2012 р.

Великий князь Ярослав Мудрий був однаково успішним, коли будував церкви і коли водив дружини у бій проти ворога. В ці дні – 20 лютого (5 березня) вшановуємо його пам'ять – як того, хто навколо столичного Києва об'єднав землі наймогутнішої в Європі процвітаючої держави...

МАЛЮНОК АРТУРА ОРЛЬОНОВА

НА РАДІ ОТАМАНІВ УКРАЇНИ БУЛИ І КОЗАКИ, І "ШАРОВАРНИКИ"

Олег ОСТРОВСЬКИЙ, фото автора

18 лютого в Києві відбулося закрите засідання Ради Отаманів України (РОУ), яка нараховує 28 керівників Всеукраїнських та Міжнародних козацьких організацій. Приємно зазначити, що водночас з такими "старими" ЗМІ, як "Інтер", "1+1" та "5канал" було запрошено й "Козацький край" — а отже, за рік з гаком, що минув з моменту виходу першого номера нашої газети, її вже встигли запримітити...

На засідання також були запрошені Дмитро Саламатін — новий міністр оборони України; Віктор Балога — міністр з надзвичайних ситуацій в Україні; Микола Литвин — голова Державної прикордонної служби України. Забігаючи наперед, зазначимо: жоден з високопосадовців на засідання так і не з'явився, в крашому випадку обмежився делегуванням свого представника...

Мали бути гетьмані та Верховні отамани Всеукраїнських та Міжнародних організацій: В.Антіпов, В.Баранчиков, С.Бережной, І.Вардинець, В.Гнатюк, В.Жмурін, С.Жуков, В.Іванюк, Ю.Клименко, О.Костюк, О.Левандо, О.Луценко, Ю.Москаленко, В.Павленко, О.Панченко, А.Попович, О.Солововник, В.Пілат, О.Притула, А.Соколов, М.Фурса, В.Хруш, М.Ямненко, Б.Чекалін, Л.Шморгун, В.Омельченко, В.Павловський, В.Черкашин. Майже всі були особисто, хоча деяким теж завадили нагальні справи, а тому вони прислали заступників.

На засіданні Ради Отаманів України, координатного органу з керівників 28 всеукраїнських і міжнародних козацьких організацій, було висловлено невдоволення скасуванням Козацької Ради при Президенті

України. Ширимі, полум'янім і справді патріотичними були виступи багатьох очільників козацьких організацій, зокрема Ігора Вардинця, В'ячеслава Гузя та Володимира Земляного.

Натомість, тяжко стриматися від критики тих, хто з'явився на засідання, маючи за плечима "організацію" з десятка козаків. Виникає запитання: чи дуже тяжко "клонувати" подібні дрібні організації, щоб вводити від них отаманів до РОУ, відстоюючи якісь свої інтереси — тим паче, що процедура прийняття нових членів до координатного органу досі не прописана?

Відчувалося й те, що декому з отаманів банальна шараповарниця миліша, аніж справжнє прагнення змін в Україні на краще. Вражало те, що багато з очільників козацьких організацій, замість бути взірцем патріотизму, навіть розмовляли між собою і виступали з трибуни російською мовою. Чи може у такому випадку йтися про свідоме прагнення кращого майбутнього для держави?!

Наступне засідання РОУ заплановано провести в Донецьку наприкінці квітня. "Козацького краю" на ньому не буде, адже саме в ці дні на Чигиринщині вшановуватимемо пам'ять полеглих герой-козаків Холодноярської республіки. Водночас обіцяємо відслідковувати ситуацію навколо діяльності Ради Отаманів України та інформувати про неї наших читачів. Спідіватимемося на позитивні зрушення...

ПОСЛУХАТИ ПІСНІ НІНИ МАТВІЄНКО МОЖНА БУЛО... ТІЛЬКИ ВДЯГНУВШИСЬ, ЯК В ЧАСИ ГЕТЬМАНЩИНИ

Поліції музичних магазинів повинилися новим українським продуктом: видавництво "Країна мрій" презентувало студійний альбом знаменої співачки Ніни Матвієнко. На диску "Всякому городу нрав і права" — пісні XVI—XVIII ст., епохи гетьманської доби, або українського бароко. Запис нового альбому проходив у київському музеї Івана Гончара, а подальша робота над диском — у профільних студіях Києва та Нью-Йорка, продюсером альбому виступив багатогранний Олег Скрипка.

Символічно те, що запис відбувся саме в музеї нашого земляка, уродженця Лип'янки Шполянського району Черкащини Івана Гончара, знаменитого українського скульптора, графіка, мальера, етнографа і колекціонера української старовини. Директором цього музею є його син, Петро Гончар, який так само народився на Шполянщині — теж відомий скульптор і науковець, а ще — чоловік Ніни Матвієнко.

16 лютого у козацькій "Мамаєвій слободі" під Києвом відбулася презентація цього альбому. Для гостей

був обов'язковим дрес-код: мали вдягнути шляхетський український одяг часів Гетьманщини. Одночасно з піснями Матвієнко "наживо" у супроводі Ансамблю давньої музики під керуванням Костянтина Чечені, хореограф Наталія Скорняка проводила майстер-клас на основі танцю "Гайдук", а гурт "Хорея козацька" виконував козацькі танці та пісні — разом з кобзарем Тарасом Компаніченком.

Висвітлюючи цю подію, газета "День" зробила добрий екскурс в історію українства, пов'язавши її в єдине ціле з нашим сьогоденням: "Нагадаємо, Гетьманська доба — епоха становлення та розквіту українського бароко. Можливо, хтось скаже, що козацтво і музика бароко на перший погляд сучасній людині є речами не сумісними... Це й не дивно, адже історія рідної землі залишається тер-інкогніта для більшості з нас, підкреслюючи організатори шляхетного прийому. Однак, кожен українець, насправді, на генетичному рівні інтуїтивно відчуває глибинний, сакральний зв'язок цих понять. І справді, в

XVI—XVIII ст. українська пісня, балада, дума оспіували свого національного героя, формуючи його романтичний образ в суспільній уяві. В народній свідомості того часу образ козака-лицаря уособлював ідеал українця як такого. Тож не дивно, що істинно "українське" мусило нести на собі прикмети "козацького" і навпаки. Що сильніше виявляється національне начало, то більше воно пов'язане з козачиною...

Сповнений усіляких небезпек хижий прикордонний степ Наддніпрянської України XVI—XVIII ст. спонукав наших прадідів до оспіування героїкі козацької жертвеності на полі герцю. Вдови часто зберігали скривлені обладунки своїх мужів, аби показати їх синові для справжнього розуміння ним його лицарського покликання — бути готовим померти в бою за святу православну віру, землю, закон правди та волю".

**Ігор АРТЕМЕНКО,
за матеріалами
інтернет-видань**

У ПІДНЕСЕННІ УКРАЇНСЬКОГО БОКСУ є ЗАСЛУГА Й ТРЕНЕРІВ ТА СПОРТСМЕНІВ З ЧЕРКАЩИНИ

Петро ДОБРО

Тріумфальною перемогою обернулася поїздка до Вінниці чигиринських дівчат-боксерок. Вони повернулися з цілою низкою медалей з чемпіонату України, який відбувався в Китаї.

Під наставництвом заслуженого тренера України Андрія Мальованого та тренерів О.Павленка і А.Головка дівчата з Чигирина буквально "вибили" перемогу у своїх суперниць. Доноха Андрія Мальованого, 16-річна Марина Мальована (57 кг) здобула золоту медаль у своїй ваговій категорії – тепер вона вже п'ятикратна чемпіонка України. У трох інших категоріях перемогли ще три чигиринки: у Маслак Аліни та Сивоконь Любові – треті місця, у Капші Альоні – перше. Добрий результат показала і Дерев'янко Ірина (64 кг) – V місце. У загальному підсумку команда Черкащини здобула I місце серед 18 команд-учасниць.

Тепер у Марини Мальованої попереду – чемпіонат світу в Китаї, який має відбутися вже в травні-червні цього року.

Того ж дня у Вінниці змагалися і

дорослі боксерки – старші 18 років. Серед них, хто відзначився – ще дві наші землячки, Ніка Микитенко (51 кг) та Інга Троян (57 кг). У обох – треті місця у своїй ваговій категорії. В загальному підсумку у "змаганні дорослих" Черкащина – на четвертій позиції серед 20 областей-учасниць.

З 15 по 18 лютого у місті Бровари під Києвом, на спортивній арені ТРК "Термінал" пройшов турнір "Найсильніших боксерів України 2012", на якій були відіbrane й двоє боксерів з Черкащини – Олег Прудкий та Віталій Григор'єв. Зрештою, Прудкий, 20-річний студент Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького у серйозних фінальніх боях виборов "бронзу", здобувши третє місце в своїй категорії.

Український бокс нині – взагалі на вершині успіху. На недавньому чемпіонаті світу в Баку наші спортсмени, отримавши чотири золоті (Олександр Усик, Василь Ломаченко, Євген Хитров та Тарас Шелестюк) й одну срібну (Денис Берінчик) медалі, посіли перше загальнокомандне

Мудрість наставників і кулаки спортсменів прокладають черкащанам шлях до Вершин успіху в боксі

місце. На другому місці опинилися кубинці, на третьому – азербайджанці, лише на четвертому – росіяни...

Старший тренер української збірної Дмитро Сосновський пообіцяв, що зголосить вуса, якщо хтось з його боксерів отримає золото. Обіцянки дотримався, але оскільки медалей було значно біль-

ше, то довелося поголити ще й голову...

ВІД "КОЗАЦЬКОГО КРАЮ": пане Дмитре, ми захоплюємося тим, що Ви дотрималися своєї обіцянки. Але враховуючи те, яких соколів-козаків Ви виховуєте, варто було б не голити голову повністю, а залишити на ній козацького "оселедця" – бо Ви того варти!

У Харкові знишили документи "Просвіти" і козаків, а ще – книги про Голодомор і УПА

ресторанно-готельний комплекс «Дикий Хутір»

Гостинно запрошує вас на весілля, корпоративи, дні народження

ВАС ПРИЄМНО ЗДИВУЄ:

- смачна українська кухня (дичина, наливочки, домашня вилічка)
- цікава етнічна програма
- готельні номери
- чудовий краєвид Холодного Яру

МОЛОДЯТАМ БЕЗКОШТОВНО НАДАЄТЬСЯ:

- готельний номер
- дисконта карта на 10%
- 50% знижка на вечір удвох у річницю Вашого весілля в РГК "ДИКИЙ ХУТИР"

Для корпоративних замовлень індивідуальний підхід. Тел.: (097) 572-56-09, (067) 470-94-93, Е-mail:dukuj_hutir@mail.ru Чигиринський р-н., с. Мельники, хутір Буда

До уваги і передиланників та всіх читачів «Козацького краю»!
Наступні номери газети вийдуть 12 та 26 березня. Про дати виходу газети у квітні та травні буде повідомлено у номері від 26 березня.

УВАГА!
Ви можете стати учасниками і співавторами будівництва, яке увійде в історію!
Невдовзі розпочнеться спорудження музею Холодного Яру, експозиція якого висвітлюватиме історію славного краю в усі часи визвольних змагань за волю України. Ініціаторами виступили ЧТО «Вільне козацтво Холодного Яру» та історичний клуб «Холодний Яр». З пропозиціями щодо архітектурних проектів будівництва музею, наповнення музеїної експозиції та фінансової і творчої допомоги у втіленні проекту звертайтесь за телефоном у Черкасах: (0472) 31-29-74, за адресою: м. Черкаси, вул. Ільїна, 330, к. 4 або за електронною адресою: Cossack_land@i.ua

"АДМІНІРЕФОРМА" ЧИ ТАКТИЧНА ГРА ПОЛІТИКІВ НА КАРТІ УКРАЇНИ?

Всеукраїнські ЗМІ жваво обговорюють "сенсацію" – можливість створення нової області, Криворізької, яка нібіто може виокремитися зі складу Дніпропетровської.

Депутат місцевої облради Владислав Романов у інтерв'ю "Сьогодні" заявив: "Подібні ситуації існують скрізь. Завжди є місто, яке хоче якщо вже не домінувати, то хоча б конкурувати з обласним центром. Але розмови залишаються розмовами..."

Зразу згадалося, як в 90-х роках бунтівний мер Монастирища заявляв, що ще зовсім трошки і його місто з районом відійдуть від Черкащини до Вінниччини. Ні для кого не секрет, що в Умані взагалі безліч тих, кого жартома (ні в якому разі не серйозно!) називають "сепаратистами" – вони й досі вважають помилкою історії те, що центром новоствореної 1954 року області стали Черкаси, а не древня "Гумань". Мовляв, якби Дніпро протікав не там, де зараз, ми б ще подивилися, хто головнішим був би... І чим рідше обласна влада звертає увагу на уманські проблеми, тим гучнішим стає бурчання на подібну тему.

Цікаво, що шум навколо можливості створення нової області виник незадовго до того, як ми відзначатимемо досить цікаву дату з історії незалежної України початку ХХ століття. 6 березня 1918 року Центральна Рада прийняла Закон "Про адміністративно-територіальний поділ України",

відповідно до якого територія УНР поділялася на землі, волості та громади. Маючи бути створено 32 землі. Рідне місто головної сучасної опозиціонерки, Дніпропетровськ (тоді Катеринослав) стало центром землі УНР з екзотичною назвою Січ, а рідні більшості сучасних керівників Донецьк (тоді Юзівка) і Луганськ належали до адмінодиніци з ще екзотичнішою назвою – Половецька земля. Територія ж сучасної Черкащини, згідно з адміністративним поділом УНР, на вітху уманським "сепаратистам" таки була поділена майже рівномірно між двома рівноправними містами – Черкасами та Уманню. Так звана "Черкаська земля", яку ще називали просто "Черкаси", включала в себе території Черкаського, Чигиринського, Канівського та частково Звенигородського повітів. А Побожжя (або Побужжя) з центром в Умані об'єднувало землі двох повітів повністю та ще трохи частково. Сюди входили території Уманського, Монастирищенського, Христинівського, Тальнівського і Маньківського районів сучасної Черкаської області та навіть частина земель сучасної Вінниччини та Одещини.

Зате Лівобережжю сучасної Черкащини тоді не пощастило: ні Золотоноша, ні Чорнобай, ні Драбів не були у списку центрів земель. Сучасні землі трьох районів належали тоді до так званої Самарської землі (або просто Самари) з центром у Кременчуці та до Переяславщини з центром у Прилуках.

У 1918 році надвіленням ідеї Центральної Ради встигли працювати всього лише два місяці. З моменту створення Української держави на чолі з гетьманом Скоропадським відбулося не подрібнення території країни на адміністративні одиниці, а укрупнення. Замість 32 земель УНР з'явилось всього дві округи та 9 губерній (землі сучасної Черкащини увійшли головно до Київської та Полтавської).

Політолог Андрій Золотарьов так коментує нинішню ситуацію по "Криворізькій області": "Грунт під такими чутками однозначно є. Криворіжці себе дніпропетровцями не вважають. У них є власна гордість, і це факт, з яким потрібно рахуватися". Разом з тим, експерт вважає, що ці балашки затіяли просто перед парламентськими виборами – тема, на яку думку "була б виграна в плані мобілізації локального регіонального патріотизму". Цікаво, чи так само пограються із землями Черкащини напередодні виборів? В усіхмому разі, безліч поінформованих джерел стверджує, що "нарізка" Черкащини під виборчі округи аж ніяк не відповідатиме межам районів. І тоді хоча б на час виборів який-небудь маленький Чорнобай зможе "покомандувати" навіть частиною жителів великих Черкас..."

www.pres-centr.ck.ua

www.cossackland.org.ua

Козацький край

НА САЙТІ "КОЗАЦЬКОГО КРАЮ"
НАЙБІЛЬШЕ ГОСТЕЙ – З ЧЕРКАЩИНИ,
КІЇВЩИНИ, ЛЬВІВЩИНИ... МОСКВІ

Лічильник ClusterMaps дає нам змогу щодня відслідковувати, з яких регіонів України та інших держав світу маємо читачів. Назвемо п'ятірки лідерів по числу відвідувачів. В Україні це – Черкаська, Київська, Львівська, Харківська і Дніпропетровська області. З-за кордону – Росія (найбільше – з Москви), США (лідер – штат Каліфорнія), Бельгія (найбільше Брюссель) і Нідерланди (найбільше – Гронінген). П'яту сходинку ділять між собою Польща, Німеччина та Великобританія.

Египет	Греція	Тайланд	Угорщина	Фінляндія	Данія	Білорусь	США	Швейцарія	Бразилія
--------	--------	---------	----------	-----------	-------	----------	-----	-----------	----------

СЕРЕД НАЙШІННІШИХ ДЛЯ КОЛЕКЦІОНЕРІВ — КАРБОВАНЦІ Й ГРИВНІ ЧАСІВ УНР

Петро ДОБРО

Останнім часом у колекціонерів старовинних і сучасних банкнот все більшої популярності набувають інтернет-аукціони. Днями на площаці вітчизняного інтернет-аукціону Аукго справжній фурор викликала звичайна сто-грифівна купюра з уродженцем Звенигородщини Тарасом Шевченком на аверсі і кобзарем з по-водирем на фоні Дніпра і Чернечої гори в Каневі — на реверсі. Купюра практично нова, 2005 року випуску. Проте ціна її на аукціоні — не 100, а цілих п'ять тисяч гривень! І причина "всього-на-всього" у номері купюри — із семи сімок...

Схожа картина — на площаці міжнародного інтернет-аукціону eBay, де теж дуже популярні українські гроші, але вже ті, що мають історичну цінність. За 5 карбованців УНР зразка 1918 року пропонують

250 доларів США, за 50 і 100 окупаційних карбованців зразка

1942 року — 150 доларів. Надзвичайно дорогі двокарбованціві купюри, які німці випускали в Рівному у тому ж 1942 році. Колекціонери готові платити за кожен такий папірець більше 2 тисяч доларів. А все — завдяки легенді про те, що залізничний вагон, у якому перевозилися "двушки", підірвали партизани і майже всі купюри, так і не потрапивши в обіг, були знищені.

Надзвичайно цікавими для колекціонерів є монети, які випускалися в часи Козаччини

на території нинішньої Черкащини. Факт чеканки у Лисянці монет для гетьмана Петра Дорошенка — історично доведений. Майстер Янко Грановський на лисянському монетному дворі виготовляв для нью-го підробки польських шлягів, чехів і

шостаків. Тому виокремити, де серед підробок тогочасних монет ті, що зроблені у Лисянці, нині практично неможливо. Зате шалених грошей могли б коштувати монети, які за свідченням польських, російських і французьких сучасників друкували в Чигирині Богдан Хмельницький. Письмові джерела стверджують: з одного боку було зображення меча, а з іншого — Богданове ім'я. На жаль, досі жодної такої монети не знайдено...

Однією з найкрасивіших купюр колекціонери вважають 500 гривень УНР 1918 року. В з'язку з цим варто згадати, що їх дизайн розробляв надзвичайно талановитий художник Георгій Нарбут. Про його сина, теж відомого художника Данила Нарбута, який оселився в Черкасах і залишив тут нащадків, "Козацький край" вже розповідав у цьогоріч-

ному №2 від 22 січня. Тепер коротко розповімо про самого Георгія Івановича Нарбута — творця перших українських грошей і поштових марок. Народився він у день 25-річчя з моменту смерті Тараса Шевченка, 9 березня 1886 року. Початкову художню освіту здобув самотужки, а потім продовжив навчання малиської майстерності у Петербурзі і Мюнхені. Був надзвичайно популярним геральдистом, зокрема оформлював гетьманський гербовник, виданий 1914 року. Розробивши ж свій власний герб (рівно 100 років тому, 1912 року), Нарбут підписав його так: "Мазепинець полку Чернігівського, Глухівської сотні, старшинський син, герб і емблем живописець".

Надзвичайно зрадів українській волі. 1917 року створював

екізи військових одностроїв Армії УНР, оформленував упаковки товарів українського виробництва, розробив перші поштові марки УНР, запущені в обіг. Став одним із засновників, а згодом (1918 року) і ректором Української Академії Мистецтв. Розробляв найважливіші речі — проекти Державного герба і печатки Української держави (козак з мушкетом і Тризубом святого Володимира), дизайн українських грошей (в стилі українського бароко часів Козаччини) — карбованців і гривні УНР Центральної Ради і Української держави гетьмана Скоропадського... Разом з тим, мав причини гордитися і надзвичайно простою, здавалося б, роботою — розробкою графіків української абетки для дітей. Фахівці і досі вважають її непревершеною.

От тільки закінчили промальовування всіх літер

абетки не встиг. Георгій Нарбут помер у рік загибелі української незалежності. У квітні 1920 року війська

УНР спільно з польськими союзниками востаннє відбили Київ у більшовиків, а в травні у тому ж Києві, який вже остаточно був під владою червоних, після тяжкої хвороби і операції не стало 34-річного чудового художника, який творив символи Української волі...

"Канівський слід" легенди про скарби гетьмана Полуботка

Світлана КРАВЕЦЬ

У листопаді 1723 року московський цар Петро Перший ув'язнів у Петропавлівській фортеці вільноповажного гетьмана України Павла Полуботка. Красива легенда розповідає, що коли Петро прийшов до гетьмана в його камеру випитувати, де той заховав свої скарби, гетьман гучно сказав вішу фразу, яка луною відбилася від кам'яного склепіння Петропавлівської фортеці: мовляв, скоро сам Бог їх розсудить — Павла і Петра... І справді: Павло Полуботок помер в застінках 29 грудня 1724 року, а рівно через місяць, 28 січня 1725 року, не стало і царя Петра.

Легенда оповідала, що гетьман нібито перед арештом таємно передав до Лондона все своє золото (понад 200 тисяч золотих монет) і заповідав 20% нащадкам, а решту — державі Україна, коли вона здобуде незалежність.

Дуже серйозно перевіркою цього змаймалися нащадки гетьмана в 1907-1909 роках. Заради цього навіть скликали з'їзд нащадків, найняли адвоката, який вирушив на пошуки золота до Англії. Перша експедиція не мала успіху, а другій завадив початок Першої світової війни. Наступного разу про легенду згадали 1922 року, коли в пресі з'явилася повідомлення про те, що в посольство УРСР в австрійській Вені звернувся громадянин Бразилії Остап Полуботок, який називався нащадком гетьмана, показав послу Юрію Коцюбинському копію документа про британський вклад гетьмана і попросив взамін за оригінал один відсоток скарбу. Переговори з англійським банком тоді нібито не мали успіху.

Наступною, і на сьогодні останньою спробою повернутися до теми Полуботкового скарбу, стала заява, зроблена відомим поетом і політоло-

ром, уродженцем Хмільни Канівського району Черкащини Володимиром Цибульком в червні 1990 року. Напередодні візиту до Києва Маргарет Тетчер Цибулько гучно заявив у пресі й на телебаченні: якби скарб Полуботка з накопиченими банківськими відсотками повернули в Україну, на кожного українця припало б по 38 кілограмів гетьманського золота. Згідно рішення парламенту навіть створили спецкомітет, а до Лондона делегували академіка Петра Тронька — почесного громадянина Канева, багаторічного організатора Шевченківських святкувань на Тарасовій горі. Слідів золота він теж не знайшов, а згодом і сам Володимир Цибулько сказав, що його виступ 1990 року мав просто пропагандистський характер.

То чи є золото гетьмана Полуботка десь в чужому банку? Відповідь на це питання залишається у не менш густому тумані, аніж Лондон, з яким цей скарб пов'язує легенда...

Малюнок Петра Волкова: цар Петро під час візиту до камери гетьмана Павла Полуботка в Петропавлівській фортеці

ІВАН БОГУН: ВЕЛИКИЙ ПОЛКОВНИК і ЛИЦАР ВЗІРЦЕВИЙ...

17 лютого 1664 року загинув славний козак, від самого імені якого іремтіли вороги

Найяскравішим прикладом мужності й відданості Україні може слугувати постати легендарного героя Визвольної війни українського народу, вінницького (кальницького) полковника Івана Богуна, якого навіть самі люти вороги визнавали "найсвітнішим лицарем козацьким". Жодному іншому діячеві ранньої Гетьманщини, окрім нього, не вдавалося утримувати полковницький пернач (клейнод полковника України) протягом 15 років і здобути стільки близкучих перемог під час Визвольної війни. Італійський священик Джованні Скарабеллі стверджує, що Іван Богун та італієць Джузеппе Гарібальді – це два найбільші лицарі світу...

Благородний шляхтич і відважний лицар-козак, він став легендою ще за життя. Польський історик середини XVIIст. В. Коховський писав про Івана Богуна – "сміливий, розумний ... надзвичайно популярний, вміє, як ніхто інший, вдало діяти; сильний і хитрий, як лис; людина відважна і завзята". Проте, незважаючи на велику популярність, історичні джерела скупо зафіксували різні етапи життя цього видатного козацького ватажка й стратега козацької доби. Достеменно невідомо де і коли він народився. Відомо лише, що походив з української шляхти, мав добру освіту, можливо навіть інженерну, оскільки добре розумівся на зведені фортіфікаційних спорудах.

З початком у 1648 р. Визвольної війни українського народу Богун став одним із сподвижників гетьмана Богдана Хмельницького, і значився серед козаків Чигиринського полку. Згодом, за неабиякі організаторські здібності та військовий талант Богуна було призначено вінницьким (кальницьким) полковником, а тому подальша його доля була тісно пов'язана із захистом Вінниччини та Брацлавщини від військ Речі Посполитої.

Особливим військовим талантом вразив усіх Іван Богун при обороні Вінниці в березні 1651 року. Напередодні, 28 лютого польсько-шляхетське військо підійшло до Вінниці. У місті були незначні, порівняно з польсько-шляхетським військом, козацькі сили (всього 3 тис. осіб, тоді як польське нарахувало 20 тисяч!). У цей же день відбувся перший бій під Вінницею. Залишивши частину козаків свого полку в місті, Богун з кінним загоном виступив проти ворожих сил – кінних авангардних частин. При зближенні з козаками польські кіннотники, що розташувались півмісяцем, намагались оточити козаків. Козаки, прорвавши ліве крило, почали поспішно відходити, щоб перейти Буг по кризі і вийти до монастиря, що був на протилежному березі. Польські кіннотники кинули їм напереріз і вийшли на кригу. Але тут їх чекала загибел. Відступ Богуна був маневром, військовою хитростю. Він заманив їх на ту частину річки, де козаки навмисно прорубали лід і притрусили його снігом і сіном (такі ж воєнні трюки маневру-

ваний Богун повторював і під Пилявцями тільки із загостреними частоколами). Налетівши на ці "проруби", значна частина польської кінноти пішла під кригу. Польський воєначальник Калиновський, підійшовши з основною частиною війська до Вінниці, обложив місто і замок. Облога тривала до 11 березня. Козаки і мешканці стійко трималися, мужньо відбиваючи атаки. Богун був у первих рядах захисників замку.

На третій день облоги Богун, вийшовши особисто на розвідку на чолі козацького загону, вступив у бій з польськими охоронними загонами. Польські жовніри і шляхта, пізнавши Богуна, кинулись на нього. Богун, який славився надзвичайною силою, одним рухом скинув повислих на ньому ворогів, вирвався і, відбиваючись шаблею, погнав коня через річку. Кінь Богуна потрапив в ополонку, але швидко вискочив з води і щасливо доніс вершника до монастиря. Наступного дня Богун знову бився з ворогом. Така відчайдушна мужність закріпила за Богуном славу "характерника" або "зачарованого". Коли ж до Вінниці підійшли надіслані на допомогу Богуну полки війська запорізького, поляки в паніці відступили до Кам'-янця-Подільського. Під час облоги цієї фортеці Іван Богун продемонстрував вірцеву відвагу і військову майстерність. Пізніше Богдан Хмельницький скаже: "Тебе, славний полковнику, не забуде народ, ніколи..."

А в червні 1651 р. Іван Богун врятував українську армію від знищення під час битви під Берестечком у найtragічніший момент бою. Коли козацький табір було оточено великими силами польського війська, польсько-шляхетське командування почало вимагати від козаків видачі полковників, прaporів і гармат. Богун, якого козаки обрали наказним гетьманом, вирішив не здаватися. Він поширив у польському таборі чутку, ніби Хмельницький, який

на той час наздоганяв зрадившого його кримського хана, повернувся і разом із союзником (ханським військом) вночі нападе на поляків. Щоб ворог упевнився в правдивості цієї чутки, Богун наказав козакам грati в сурми, бити в літаври. Ворог повірів і послав за річку великий корпус. Козаки під командуванням Богуна напали на поляків, що засіли в найближчих окопах, вибили їх звідти і розгромили, 30 червня козакам стало відомо, що шляхетське командування збиралося обложити табір з

А в березні 1653 р. польський король Ян Казимир знову кинув на

Чернецький був тяжко пораний.

Після боїв під Монастирищем протягом усього року Іван Богун із своїм Вінницьким полком бере участь в усіх найважливіших подіях і боях. Велику перемогу здобув Іван Богун під час оборони Умані, звівши там фортечу, яку польські воєначальники порівнювали з голландською Бредою, що була зразком військово-інженерної майстерності. Літописець Величко описує, як Богун на чолі десятичного козацького війська розгромив ханську орду, яка розсипалася чамбулами (загонами) по Україні для захоплення ясиру. Знаний військовий талант та численні перемоги створили Богунові ім'я непереможного полководця,

що навіяло страх на ворогів. Польсько-шляхетський уряд не раз робив спробу перетягти його на свій бік, пропонуючи легендарному полковнику всі блага феодального суспільства, але Богун залишився вірним Україні й відкинув усі пропозиції польської шляхти. Тоді польсько-шляхетське командування спробувало фізично знищити Богуна, влаштувавши спеціальний напад на Брацлавщину з метою розгрому Вінницького полку і захоплення Богуна. Але полковник був насторожі. Вороги не змогли досягти своїх цілей. Під час підготовки і проведення Переяславської ради Іван Богун очолював козацькі загони, що охороняли кордони України.

Іван Богун досить боліче реагував на кроки українських гетьманів, що могли ущемляти права української держави або козацькі вольності. Вічний "опозиціонер" і "самостійник" відмовився присягати московському царю у 1654 році і згодом очолив анти-московську старшинську опозицію, рішуче виступив проти укладення Богданом Хмельницьким Білоцерківського договору, засуджуєчи при цьому політику поступок Польщі і зменшення козацького реєстру.

Після смерті Хмельницького Іван Богун підтримував курс гетьманів

Івана Виговського та Юрія Хмельницького на унезалежнення від Москви та внутрішньої політики, але й крен в інший бік вказаних гетьманів – на зближення із Польщею чи Туреччиною теж викликав спротив кальницького полковника. Зокрема, Богун відмовився підписувати укладений Виговським Гадяцький договір. А в 1660 р. Богун виступив проти Слободицького трактату, підписаного Юрієм Хмельницьким.

Перебуваючи в 1660 р., на Правобережжі, Богун готує повстання проти польсько-шляхетських загарбників, які знову окупували Правобережну Україну. Там 1662 р. він був заарештований шляхтою і ув'язнений в Марієнбурзькій фортеці. Та через рік король Ян Казимир, готовуючись до нового походу для завоювання Лівобережної України, знову намагається використати популярне серед народних мас ім'я Богуна. Король змушений звільнити Богуна і повернути його на Україну, де він став наказним гетьманом. Приймаючи це призначення – наказного гетьмана військ польського помічника Тетері, – Богун хотів скористатися походом для того, щоб силами своїх козаків, лівобережних частин і російського війська завдати нищівного удара полякам, визволити від них Україну. Проте зрадник-козак, що мав передати російському командуючому Ромодановському один з листів Богуна, віддав його польському королю. 17 лютого 1663 р.(з інших джерел 1664р.) Іван Богун був заарештований і через кілька днів розстріляний під Новгород-Сіверським. До кінця свого життя нескорений, безкомпромісний лицар не зрадив своїм ідеалам і словами: "Не схильюсь ні перед ким, окрім як перед Господом Богом, та й то тільки з доброю волі!".

Нині на місці страти славетного полководця зведена символічна могила – мурована гранітна пілиця і тесаний дубовий хрест заввишки чотири метри. Кожного року в річницю смерті Івана Богуна сюди приходять на панихиду "поубієнному".

www.svit.ukrinform.ua,
малюнок
Артура Орльонова

Україну відбірні війська. Командування ними він доручив Стефану Чернецькому, відомому своєю нелюдською жорстокістю. Скрізь, де проходив ворог, він залишав за собою пустелю, повну руїн і згарищ. Однак винахідливий і кмітливий Богун, маючи значно менші сили, ніж Чернецький, зумів заманити його під Монастирище на Черкащині, де 21 березня відбувся вирішальний бій. Польське військо розгорнутим фронтом пішло на козацькі укріплення. Богун розпочав контрнаступ. Одночасно він непомітно вивів з фортеці найкращі частини своєї кінноти і вдарив у тил ворога. Не витримавши подвійного удара, шляхетське військо візволити від них Україну. Проте зрадник-козак, що мав передати російському командуючому Ромодановському один з листів Богуна, віддав його польському королю. 17 лютого 1663 р.(з інших джерел 1664р.) Іван Богун був заарештований і через кілька днів розстріляний під Новгород-Сіверським. До кінця свого життя нескорений, безкомпромісний лицар не зрадив своїм ідеалам і словами: "Не схильюсь ні перед ким, окрім як перед Господом Богом, та й то тільки з доброю волі!".

Нині на місці страти славетного полководця зведена символічна могила – мурована гранітна пілиця і тесаний дубовий хрест заввишки чотири метри. Кожного року в річницю смерті Івана Богуна сюди приходять на панихиду "поубієнному".

МУДРИЙ КНЯЗЬ, ШО ПРОПИСАВ ЄДИНУ "ПРАВДУ" ДЛЯ МОГУТНОЇ РУСІ

1036 року Ярослав об'єднав під своєю владою землі всіх князівств, ставши єдиним володарем могутньої Київської держави, окрім Полоцького князівства, яке було виділене Володимиром Святим в удел роду Ізаслава. Того ж, 1036 року, за літописом, князь Ярослав Мудрий розгромив біля Києва печенігів і нібито, за літописом, на місці перемоги над ними почав будувати у 1037 Софійський собор. Хоча останні дослідження Софії Київської піддають сумніву це твердження літопису. За аналізом графіті, а також за іноземними писемними пам'ятками, насамперед німецькими

(Хроніка Титмара Мерзебурзького), Собор святої Софії був зкладений раніше.

1038—1042 Ярослав вів успішні походи проти литовських племен — ятвягів, проти Мазовії, проти прибалтиcko-фінських племен ям'я і чудь. 1043 року він підготував під проводом свого сина Володимира і воєводи Вишати похід і на Візантію, та він

закінчився невдало. Щоб охороняти свою державу проти нападів кочівників, Ярослав укріплював південний кордон, будуючи міста над ріками Россю і Трубежем: Корсунь, Канів, Переяслав; як також другу фортифікаційну лінію над Сулою: Лубни, Лукомль, Воїн.

Було завершено розпочате Володимиром Святим роз-

діхівництво. Крім призначування митрополітів на київську катедру, Церква Київської Русі користувалася автономією, включно з тим, що 1051 з ініціативи Ярослава собор місцевих єпископів обрав русина Іларіона митрополитом київським. За цього часу засновано також перші монастирі на Русі: св. Юрія, св. Ірини і славний Києво-Печерський 1051 р., які стали важливими культурними осередками, в яких писалися літописи, були школи іконописання.

За Ярослава Мудрого сталася і національна еволюція в Київській державі: варязький вплив залишився тільки в колі військової дружини, а державні діячі рекрутуються здебільшого з місцевих людей, серед яких були: Вишати, Іван Творимирич, Костянтин, син Добрині та ін.

Ярослав Мудрий був високоосвіченою людиною, він дав

ширення меж столиці Русі. Збудовано Золоті ворота, Лядську браму, Георгіївський та Ірининський собори. За часів правління князя було засновано міста Корсунь, Гюргів (нині — Біла Церква), розбудовано Чернігів, Переяслав, Володимир-Волинський, Турів, встановлено династичні зв'язки з королівськими дворами Швеції, Норвегії та Франції. Продовжувалося карбування срібних київських монет.

Для скріплення влади в державі та впорядкування правових та соціальних відносин громадян за князювання Ярослава Мудрого було укладено збірник законів, так звану Правду Ярослава, що становить найдавнішу частину законів руського права — Руської Правди.

За Ярослава Мудрого поширилося і зміцніло християнство в Київській Русі, а також оформилася організаційна структура й церковна ієрархія: 1039-го документально стверджено існування Київської митрополії, що перебувала в юрисдикції константинопольського патріарха. Ярослав устійнив церковний устав, яким визначалися права церкви і

про освіту і культуру свого народу, заснував при Софійському соборі школу і бібліотеку. За його ініціативою почалася в Києві праця над перекладами грецьких та інших книг на церковно-слов'янську мову, переписувано багато книг, був укладений літописний звод.

Київська Русь за Ярослава I Мудрого була великою і могутньою державою Європи, досягнувши на ті часи найвищого розвитку. Помер князь 1054 року, залишивши державу у спадок п'ятьох своїм синам. Розкол держави розпочався через півтора століття після втрати великого керманича...

Українською православною церквою Київського патріархату Ярослава Мудрого приєднано до лику святих, Московським патріархатом його теж занесено в святці УПЦ. День пам'яті святому благовірному великому князю Київському Ярославу Мудрому обидва патріархати встановили в один день — день його упокояння 4 березня (20 лютого ст. ст.). При цьому було підтверджено, що згідно із традицією, що склалася, Ярослав Мудрий почитається, як небесний покровитель державних діячів, юристів, прокурорів, будівничих храмів, бібліотекарів, наукових працівників, вчителів та студентів.

У вересні 2009 року українські вчені почали дослідження саркофагу київського князя Ярослава Мудрого в Софійському соборі Києва. Стояло завдання визначити, як виглядав князь, якими хворобами хворів, скільки років прожив, від чого помер. Однак, вчені прийшли до абсолютно непередбачуваних висновків. Після досліджень з'ясувалося, що в саркофазі — останки... жінки. На основі сучасних методів вдалося визначити, що скелет із саркофагу має антропологічні характеристики скандинавського типу. Вчені припускають, що, скелет з Софії належить дружині Ярослава Інгігерді (у хрещенні Ірині).

За однією з версій, моє самого Ярослава зникли між 1940 і 2009 роком. Ймовірно, що у 1943 році їх було вивезено за кордон і нині вони зберігаються в українській діаспорі (Українській православній церкві США).

Підготував
Ігор
АРТЕМЕНКО

ГОРОДИЩЕНСЬКІ БРАТИ-ОТАМАНИ БЛАЖЕВСЬКІ

З книги
Романа КОВАЛЯ
"Коли кулі співали"

У Теофіла Блажевського було п'ятеро синів і дві дочки (Ольга і Катерина). "Тroe старших дяченків — Михайло, Микола та Степан — пішли протоптаною батьківською стежкою — вступили до Черкаського духовного училища (бурси)". Напевно, тією ж стежкою попрошували б і молодші сини — Андрій та Сашко. Та 1919 року на Черкащину прийшла червона російська орда. "Цю нову владу Теофіл сприйняв як прищестя сатани, тож і благословив синів на боротьбу з його слугами", — писав перший український дослідник повстанської родини Блажевських Андрій Тегерешвілі.

Повоювавши під проводом Юрка Тютюнника, старші брати подалися до Холодного Яру. Діяли у загоні Ларіона Загороднього. 1922 року співпрацювали з городищенським отаманом Антоном Гроздним. Після того як Гроздного 18 жовтня 1922 року було вбито, Блажевські очолили рештки його козацтва. Відділ знову почав зростати. До Блажевських приєднувалися хлібороби городищенських Ксаверового, Орловця, Буди-Орловецької, Хлистанівки, сіл Шполянини.

Терористичні групи Блажевських були мобільні та активні. Вони забирали каси советських установ, зупиняли поштові та пасажирські поїзди, відбирали зброю у червоноармійців, розстрілювали політпрацівників та чекістів. Найбільш впевнено партизани порядкували на ділянках залізниці Носачів — Цвіткове, Цвіткове — Шпола, Володимирівка — Перегонівка, на станціях Завадівці та Городище.

Не дрімали і більшовики. 1923 року вони вистежили Миколу Блажевського і арештували його, але вже у травні він утік з Черкаського ДОПРу.

Боротьба продовжувалася. Активність загону не спадала і 1924-го, і 1925 року. Під час колективізації загін поповнювалася молодь "розкуркулених" родин, зокрема ксаверівських сімей Шевченків, Нещадимів, Снігурів...

За Блажевськими полювали багато різних ударних груп. Хто тільки не переслідував партизанів — чекісти, міліціонери, комсомольці, сільські активісти, навіть військові частини. Червоні буквально наступали на п'ятирічні. Вони вбили Володимира Нещадима, полонили Матвія Коваля, Василя Шаповалу, Михайла Карпенка, Василя Нещадима. А 1925 року у перестрілці під Сингаївкою вбили Миколу Блажевського (його поховали

на православному цвинтарі у Шполі). Під час нападу на пошту в Городищі було смертельно поранено і Михайла Блажевського. Двічі кулі влучали в Степана Блажевського, але щоразу йому вдавалося відрватися від погоні...

Міліція та її поплічники взяли партизанів в облогу. В одній із сутичок в урочищі Ламані Гори (між Городищем і Млієвом) проти ночі 12 лютого 1930 року було вбито Павла Шевченка, помічника Степана Блажевського, а самого отамана поранено. Три дні пішли по кривавих слідах запоранці, винюхуючи, де сковався отаман. Вранці 15 лютого на околиці Хлистанівки опричники оточили скирту, в якій ночував Степан. Під час бою отаманові вдалося застрелити одного запоранця.

Коли набій закінчилися, Степан учинив самогубство. В цьому бою загинув і його помічник Снігур.

15 лютого у перестрілці комінезамії поранили й Андрія Блажевського, але йому вдалося врятуватися. Та ненадовго — його видав зять, чоловік сестри Катерини. Він хотів урятувати дружину та дитину, яких москалі кинули в тюрму.

Андрій переховувався у с. Терешки Шполянсько-

го району. Тут його 8 березня 1930 року і захопили зненацька. Він відстрілювався, а коли скочив із горища у сіни, щоб вишмигнути з хати, його таки підловили на приціл... За кілька секунд після поранення він вмер, але нагана з рук не випустив.

Після вбивства Андрія арешти не припинилися. У справі Блажевських червоні притягнули до відповідальності близько чотирьох десятків мешканців Городищенського, Шполянського, Корсунського та Ротмістрівського районів. Нібито у цьому допоміг чекістам колишній повстанець Василь Нещадим.

За свідченням працівника карного розшуку С. Ткаченка, остаточно "націоналістичну банду Блажевських" вдалося знищити у січні 1931 року...

Найменший із братів Блажевських, Сашко, коли батька вислали в

Сибір, вийхав із родиною сестри Катерини на Донбас, де працював на шахті. Батькову ж хату відібрали ще 1927 року. В ній відкрили шкільну майстерню і їдалню.... У 40-х Олександр зник. Більше про нього ніхто нічого нечув. Не повернувся з Сибіру і Теофіл Блажевський.

Так сумно закінчилася історія видатного повстанського роду: Михайло, Микола, Степан та Андрій Блажевські загинули парубками, а вісток про долю Олександра і досі не чути. Їхня сестра Ольга померла молодою. Лише Катерина пустила гілочку роду Блажевських, але додала її до генеалогічного дерева іншої родини.

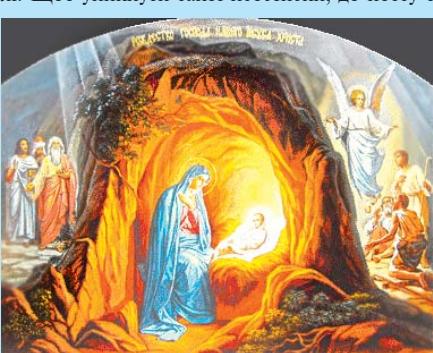

Православне розуміння посту

Цього року 26 лютого Ми вступаємо у Великий Піст, і маємо розуміти, що піст має велике значення для кожного із нас!

Зробивши історичний екскурс, можемо помітити, що піст сучасник людства. Він був першою заповіддю людині і полягав у обмеженні вживання плодів пізнання добра іла: "І заповій Господь Бог людині, сказавши: від усякого дерева в саду ти будеш їсти, а від дерева пізнання добра зла не їж від нього, бо в той день, коли ти з'їси від нього, смертью помреш" (Бут. 2. 16-17). Все було дозволено і людина не мала ні в чому потреби, обмеження було мінімальним. Саме це обмеження мало на меті виховання сили волі людини. Людина була створена за образом і подобою Божою і на відміну від решти творин була наділена свободою волі, свободою обирати між добром і злом. Порушення заповіді відкрило двері злу, стражданню і смерті у світ всього творіння. Нестриманість, насамперед, позначилася і на стійкості людини, на її силі волі. Згрішивши одного разу, людина стала слабшою і більш вразливою для зла. В підтвердження цих слів згадаймо власний досвід першого свідомого падіння в гріх. Зробити перший крок тяжко, навіть під впливом великої спокуси, здається Сам Бог через наше сумління оберігає нас від падіння, та якщо людина не знаходить в собі необхідної сили волі, вона падає. Згрішивши перший раз, ми стаємо більше схильними до гріха і наступного разу падаємо під впливом меншої спокуси. Подолавши докори сумління, людина звикне до гріха, котрий починає панувати над свободою її волі. Гріх подібно інфекції робить нашу волю слабкою і викликає у нас схильність до зла, яке в свою чергу подібно отруті умертвлює людину не лише фізично, а насамперед духовно. Щоб звільнитися людині з такого стану, необхідні дві умови – це Бога благодать "яка немічне лікує і те що втрачається повновное" і прояв доброї волі людини. Бог простягає руку помочі кожній людині, але зробити крок назустріч вдається не кожному, через слабкість власної волі. Силу волі людина повинна зміцнювати протягом всього життя і найперше в боротьбі зі спокусами, які спричиняє ворог роду людського. Стримуючи в собі розвиток зла людина стримує власне тління.

Саме виховання сили волі і служить такий древній засіб як піст. Ми бачимо, що піст був важливим для людини ще до гріхопадіння, а після того, як зло заразило людину, він є просто життєво необхідним. Багато християн, можливо навіть на рівні підвідомому, розуміють необхідність посту, проте не всі правильно його використовують, а іноді просто споторюють його призначення. Призначення посту – полягає у відновленні людини, у лікуванні від зла, у вихованні доброї волі людини. Цей процес є не простим і вимагає певних зусиль від людини, насамперед широго бажання змінитися. Деякі з християн, наштовхуючись на перешкоди власної слабкості не бажають зробити над собою зусилля й дотримуються посту поверхнево, проявляючи лукавство. В такому випадку піст, який повинен провадити людину до спасіння, стає приводом до загибелі. Щоб уникнути такої небезпеки, до посту слід підходити з ширістю і обережністю.

Для людини непідготовленої здається немислимим дотриматися всіх вимог православної традиції посту, проте не слід лякатися, а закликати на допомогу Бога і власний життєвий досвід. Варто пригадати початок власного життя, коли для нас недосянками були прості речі: ми не вміли ходити, розмовляти, читати й писати й багато чого іншого, але людина здатна вчитися, це саме стосується і практики посту.

Іншою поширеною небезпекою, яка споторюється посту, є нерозуміння того, що піст є лікувальним засобом для людини і не може бути "жертвою посту як жертви", кріється у розвитку марнославства. Людина, яка постить лише для того, щоб "догодити" Богу, починає відчувати неправдиву і згубну "святість".

Сприймаючи піст як лікувальний процес для душі і тіла, християнин повинен визнання з власними "хворобами", тому піст без покаяння є немислимим. Просте утримання від деяких видів їжі є дієтою і нічим іншим. Можливо така дієта і покращить стан тіла, але належного "оздоровлення" людині, не принесе. Майже всі гілесні хвороби людини є наслідком пристрастей, тобто хвороб "духовного" плану, тому оздоровлення людини слід починати саме з них. Пристрасні людини подібні до жаринок, які тліють в плоті і при створенні певних умов, особливо коли людина веде нестриманий спосіб життя, ці вогнища розгораються до величезних багат, які сполюють людину з середини. Напевно кожна людина відчувається при хворобах, особливо простудних, жар в своєму тілі. Цей стан, коли від підвищеної температури, все тіло стає слабким і розум перебуває ніби в тумані, подібний до стану людини, котра палає пристрасні. Така людина не може тверезо мислити і повноцінно керувати своїми вчинками. Єдиний спосіб вгамувати пристрасний вогонь – це стримувати себе. Як вогнище без хмизу поступово гасне, так і пристрасні без потакання її власа.

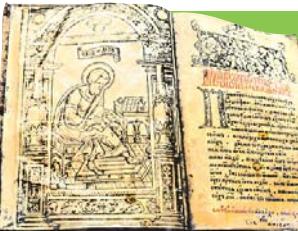
Перебуваючи в полоні пристрасій, людина часто схильна до самообману і не бажає визнавати свого "хворобливого" стану, тому лише усвідомлення власного стану, яке неможливе без сповіді, також бажання "вілкуватись", що є покаянням, разом з постом, який є стриманням, допоможуть їй звільнитися від "хвороб" духовних і тілесних.

Під час посту Церква закликає своїх вірних найперше до стримання, проте одного стримання від гріховних проявів для користі людини є замало. Стримуючи в собі гріховне, християнин повинен розвивати і збагачувати в собі почуття милосердя і любові до біляжнього. "Усяке роздратування, і лютість, і гнів, і крик, і лихослів'я з усякою злобою нехай будуть знищенні у вас; а будьте один до одного добрими, милосердними, прощайте один одному, як і Бог у Христі прости вами." (Еф. 4. 31-32) – повчає нас апостол Павло.

Піст це той час коли ми повинні нарешті здійснити свої добрі наміри і вже не відкладати їх надалі, це час віддавання боргів духовних, боргів пошани батькам і рідним, боргів любові біляжньому.

Піст це час тяжкої праці над собою. Християнин повинен проаналізувати свої почуття, бажання і мрії, тому що пусті і гріховні мрії ведуть нас на шлях загибелі. Принічуючи свою плоть, людина підносить свій дух, і кожне зусилля, кожна перемога над похотями наближає нас до Бога.

З повагою підготував настоятель Храму святих Первоверховних Апостолів Петра і Павла м. Чигирин протоієрей Василь Циріль

ЗАКЛАДКА ПЛТОГО

"Апостол" – перша друкована книга в Україні видана у лютому 1574 Іваном Федоровичем (Федоровим). Він працював над нею у своїй львівській друкарні від 25 лютого 1573 до 15 лютого 1574. Книга містить традиційний церковнослов'янський переклад "Діянь і послань апостольських". У гравюрі друкарської марки книги поєднані герб міста Львова та герби самого першодрукаря і гетьмана Хоткевича.

ЗНАМЕННІ ДАТИ ПОЧАТКУ БЕРЕЗНЯ

1 березня 1901 р. народився Степан ШЕРБАК, герой Другого зимового походу Армії УНР.

1 березня 1918 р. загинув юнак-бандурист з Кубані Андрій МІНЯЙЛЕНКО.

2 березня 1861 р. в Україні (під російською займанчиною) скансовано кріпацтво.

2 березня 1918 р. війська УНР вибили з Києва більшовиків.

2 березня 1980 р. помер Павло ШТЕПА, член Наукового товариства ім. Тараса Шевченка та Української вільної академії наук у Канаді.

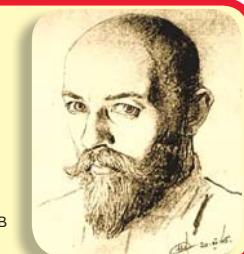
3 березня 1669 р. підписані Глухівські статті, якими Москва обмежувала козацьку автономію та забороняла Україні ведення самостійної зовнішньої політики.

3 березня 1866 р. у Києві відкрито публічну бібліотеку, тепер – Національна парламентська бібліотека України (на фото).

3 березня 1890 р. народився Герасим НЕСТЕРЕНКО (холодноярський отаман ОРЕЛ).

3 березня 1918 р. згідно з Брестським мирним договором, радянська Росія визнала незалежність України.

3 березня 1921 р. загинув звенигородський кошовий Вільного козацтва Семен ГРИЗЛО.

4 березня 1750 р. відновлено гетьманство в Україні, гетьманом обраний Кирило Розумовський.

4 березня 1852 р. помер письменник Микола ГОГОЛЬ.

4 березня 1900 р. народився співак Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.

4 березня 1918 р. Центральна Рада прийняла ухвалу про реєстрацію громадянства України.

4 березня 1943 р. народився кобзар Микола ЛІТВИН.

4 березня 1952 р. загинув художник УПА Ніл ХАСЕВІЧ (на автопортреті).

4 березня 1960 р. помер Олександр ШУЛЬГІН, міністр закордонних справ УНР в екзилі, голова екзильного уряду УНР.

5 березня 1827 р. народився Леонід Глібов, байкар, поет і письменник.

5 березня 1903 р. народилася Наталія Забіла, поетеса, драматург.

5 березня 1950 р. у бою загинув головнокомандувач УПА Роман ШУХЕВІЧ (на портреті).

5 березня 1950 р. помер Василь ШКЛЯР, член Центральної Ради, підполковник Армії УНР.

6 березня 1918 р. Центральна Рада проголосила адміністративну реформу УНР, поділивши її на 32 землі.

6 березня 2003 р. Верховна Рада України ухвалила Закон "Про Державний гімн України"

7 березня 1573 р. Іван Федорович заснував у Львові першу в Україні друкарню, про існування якої точно відомо історикам.

7 березня 1938 р. москалі розстріляли Гаврила ДОБРОСКОКА, драматурга і прозаїка.

8 березня 972 р. у бою з печенігами загинув князь СВЯТОСЛАВ ХОРОБРІЙ (на малюнку).

8 березня 1169 р. князь Андрій БОГОЛЮБСЬКИЙ, основоположник майбутньої Московської держави зруйнував Київ.

8 березня 1889 р. народився Олександр КОРНІЄВСЬКИЙ, бандурист і майстер банду.

8 березня 1908 р. народився Максим (Тарас) БУЛЬБА-БОРОВЕЦЬ, отаман УПА "Поліська Січ", командир Української народно-революційної армії.

8 березня 1930 р. у бою загинув черкаський отаман Андрій БЛАЖЕВСЬКИЙ.

9 березня 1814 р. у Моринцях на Звенигородщині народився Тарас ШЕВЧЕНКО (на портреті).

9 березня 1865 р. театр зі Львова на Шевченківському вечорі в Перемишлі вперше виконав "Ще не вмерла Україна".

9 березня 1868 р. народився Кіндрат БАРДІЖ, організатор Вільного козацтва на Кубані, міністр внутрішніх справ кубанського уряду.

9 березня 1886 р. народився Георгій Нарбут, український художник, графік, творець державної символіки УНР, перших українських грошових знаків і поштових марок.

9 березня 1918 р. червоні москалі розстріляли Кіндрата БАРДІЖА, його батька та синів Віанора і Миколу.

9 березня 1930 р. у Харківському оперному театрі розпочався судовий процес у справі Спілки визволення України (СВУ).

9 березня 2001 р. у Києві неподалік будівлі Адміністрації Президента сталася сутичка учасників акції "Україна без Кучми" з міліцейським загоном спецпризначення.

10 березня 1787 р. народився Устим КАРМАЛЮК (на портреті), керівник повстанського руху на Поділлі у 1813–1835 роках проти національного і соціального гніту.

10 березня 1842 р. народився композитор, піаніст, диригент, педагог, збирач пісенного фольклору, громадський діяч Микола ЛІСЕНКО.

10 березня 1861 р. помер Тарас ШЕВЧЕНКО.

11 березня 1775 р. народився Василь АНАСТАСЕВІЧ, вітчизняний бібліограф, письменник і перекладач, видавець.

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС ГАЗЕТИ – 89155

Адреса редакції:
вул. Ільїна, 330, к.4, м.Черкаси, 18005, тел.: (0472) 31-29-74
E-mail: Cossack_land@i.ua</p